

Den strategiske retning for VIL

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	2
Et nationalt videnscenter for inkluderende læringsmiljøer	3
Hvorfor der er brug for VIL	3
VIL's faglige udgangspunkt	3
Tre strategiske indsatsområder	4
1. Pædagogisk og didaktisk udvikling.....	4
2. Indsatser rettet mod studerende.....	4
3. Støttegiverfaglighed i SPS	4
Sådan arbejder VIL	5
Fra viden til forandring i praksis.....	5

Den strategiske retning for VIL

Et nationalt videnscenter for inkluderende læringsmiljøer

Videnscenter for Inkluderende Læringsmiljøer (VIL) arbejder for at styrke inkluderende læringsmiljøer i videregående uddannelse og dermed forbedre mulighederne for, at studerende med funktionsnedsættelser kan deltage i undervisningen og gennemføre uddannelse på lige vilkår.

VIL er et nationalt videnscenter under Studenterrådgivningen, der indsamler og udvikler praksisnær viden, omsætter den til konkrete løsninger og understøtter den videregående uddannelsessektor gennem videndeling, samarbejde og udvikling tæt på undervisning og læringsmiljøer. Den strategiske retning tager afsæt i en analyse af sektorens behov, i VIL's egne erfaringer og i den viden, der allerede findes på området.

Som national aktør skal VIL være et samlingspunkt for institutioner, undervisere, støttefunktioner og beslutningstagere, der arbejder med inkluderende læringsmiljøer i videregående uddannelse. Det indebærer en forpligtelse til at formidle komplekse problemstillinger i et sprog og i formater, der kan anvendes af forskellige målgrupper, og til at understøtte, at gode løsninger kan oversættes til forskellige institutionelle kontekster.

VIL's værdi skal i sidste ende måles på, om den viden og de løsninger, videnscenteret udvikler og formidler, faktisk tages i anvendelse og bidrager til mere inkluderende læringsmiljøer. Derfor er anvendelse og reel forandring i praksis et centralt succeskriterium for VIL's arbejde.

Hvorfor der er brug for VIL

Analysen af sektoren peger på, at der på tværs af videregående uddannelser findes et betydeligt engagement og mange virksomme initiativer, men også at arbejdet ofte er fragmenteret. Viden og erfaringer risikerer at strandes hos enkeltpersoner, i lokale projekter eller i støttefunktioner uden tilstrækkelig forbindelse til undervisning, uddannelsesplanlægning og organisatorisk udvikling.

VIL's strategiske opgave er derfor både at bidrage til udvikling af nye løsninger og til at samle, kvalificere og bringe eksisterende viden i anvendelse på tværs af sektoren.

Det betyder, at VIL arbejder for at:

- udvikle praksisnær viden og konkrete løsninger, som institutionerne kan tage i anvendelse
- styrke forbindelsen mellem støtte, undervisning, studieliv og uddannelsesudvikling
- understøtte organisatorisk forankring af virksomme indsatser
- skabe netværk og vidensdeling på tværs af institutioner og delsektorer
- bidrage til et stærkere vidensgrundlag for arbejdet med inkluderende læringsmiljøer

VIL's faglige udgangspunkt

VIL's faglige udgangspunkt er, at inkluderende læringsmiljøer ikke kan reduceres til enkeltstående støtteforanstaltninger. De må forstås som uddannelsesrammer, der systematisk reducerer unødige barrierer i uddannelsesplanlægning, undervisning, administration, prøver og studieliv, og som samtidig understøtter studentenes mulighed for meningsfuld deltagelse og mestring.

Et inkluderende læringsmiljø handler derfor både om adgang, deltagelse, tilhør og mulighed for at bidrage fagligt og socialt. Ambitionen er at udvikle løsninger, der kommer hele studentergruppen til gode, samtidig med at de tager højde for de særlige barrierer, som studerende med funktionsnedsættelser kan møde.

Denne forståelse bygger på en grundlæggende antagelse om, at studerendes udfordringer i vid udstrækning opstår i samspillet mellem individ og læringsmiljø. Bæredygtige løsninger kræver derfor indsatser på flere niveauer samtidigt.

VIL arbejder både med:

- de strukturer og praksisser, som former læringsmiljøet
- de studerendes deltagelsesforudsætninger
- kvaliteten af den støtte, der gives i tilknytning til studiet

Med afsæt i Studenterrådgivningens erfaringer bringer VIL psykologiske, pædagogiske og andre relevante fagligheder i spil for at udvikle løsninger, der er anvendelige i institutionernes praksis.

Tre strategiske indsatsområder

VIL realiserer sin strategiske retning gennem tre indsatsområder. Tilsammen retter de sig mod læringsmiljøernes strukturer og praksisser, de studerendes deltagelsesforudsætninger og kvaliteten af den støtte, der gives i SPS-regi.

1. Pædagogisk og didaktisk udvikling

VIL arbejder med pædagogisk og didaktisk udvikling. Her udvikler, afprøver og formidler VIL undervisnings- og eksamensformer samt uddannelsesstilrettelæggelse, der reducerer unødige barrierer for deltagelse.

Indsatsen retter sig mod de fælles rammer omkring undervisningen og skal bidrage til, at flere studerende kan tilgå undervisning, forstå dens formål og deltage aktivt i uddannelsesaktiviteterne. VIL arbejder i dette indsatsområde tæt på konkrete faglige miljøer og med blik for, hvordan virksomme løsninger kan forankres organisatorisk og indarbejdes i eksisterende praksisser.

2. Indsatser rettet mod studerende

VIL arbejder med indsatser rettet mod studerende. Selv når uddannelsesrammerne udvikles i en mere inkluderende retning, kan studerendes oplevelse af ikke at høre til, flertalsmisforståelser, præstationspres og uhensigtsmæssige selvfortolkninger stå i vejen for deltagelse og tilhør.

VIL udvikler derfor indsatser, der kan styrke studerendes tilhør, engagement og mestring, særligt blandt studerende med funktionsnedsættelser. Centralt står en forpligtelse til at nedtone individualiserende og patologiserende tilgange og i stedet arbejde med almenpsykologiske og transdiagnostiske greb, der kan støtte deltagelse uden at udpege eller stigmatisere bestemte grupper.

3. Støttegiverfaglighed i SPS

VIL arbejder med støttegiverfaglighed i SPS. VIL vil opbygge, kvalificere og udbrede en fælles støttegiverfaglighed, der tager udgangspunkt i de studerendes konkrete udfordringer i mødet med studiet frem for i diagnoser alene.

Målet er at understøtte en høj og ensartet kvalitet i støtten, reducere risikoen for unødigt stigmatisering og samtidig styrke de studerendes egen mestring og deltagelse. VIL arbejder her med en transdiagnostisk og almenpsykologisk tilgang og med et mindstemiddelsprincip, hvor støtten skal være tilstrækkelig og virksomhedsfuld, men samtidig understøtte, at den studerende udvikler handlekraft og bæredygtige mestringsstrategier.

Sådan arbejder VIL

På tværs af de tre indsatsområder arbejder VIL med to gennemgående opmærksomheder: organisatorisk forankring samt netværk og vidensdeling.

Erfaringer fra sektoren peger på, at virksomme initiativer ofte forbliver lokalt forankrede og ikke i tilstrækkelig grad omsættes til fælles praksis. VIL arbejder derfor for, at indsatser ikke blot udvikles, men også får et tydeligt aftryk i institutionernes organisatoriske kontekster.

Tilsvarende arbejder VIL for, at viden og erfaringer systematisk deles og bringes i anvendelse på tværs af sektoren gennem rapporter, formidling, netværk og andre åbne og anvendelige formater.

VIL's arbejdsform er praksisnær og samskabende. Videnscenteret udvikler løsninger i tæt samspil med institutioner og faglige miljøer og med opmærksomhed på, at løsninger skal kunne bruges i virkelige uddannelseskontekster.

VIL ser det som en central opgave både at udvikle nye formater og at fungere som indsamler, kurator og formidler af eksisterende viden og virksomme greb. Samtidig arbejder VIL systematisk med dokumentation og opbygning af et stærkere vidensgrundlag, så erfaringer kan kvalificeres, deles og over tid danne afsæt for bredere udbredelse.

Hvor det er relevant, vil VIL også arbejde for at skabe et bedre grundlag for at vurdere effekter og for at styrke centerets mulighed for at skalere lovende indsatser.

Fra viden til forandring i praksis

VIL's ambition er ikke alene at udvikle indsatser, men at bidrage til, at de får varig betydning for undervisning, studieliv, støttepraksis og uddannelsesudvikling.

Derfor skal VIL's arbejde skabe værdi på flere niveauer:

- for studerende, der skal have bedre mulighed for tilhør, deltagelse, mestring og gennemførelse
- for undervisere og støttefunktioner, der skal have adgang til anvendelig viden og konkrete greb
- for uddannelser og institutioner, der skal kunne forankre virksomme løsninger i deres praksis
- for den videregående uddannelsessektor som helhed, der har behov for fælles viden, stærkere netværk og mere systematisk videndeling

Med denne strategiske retning vil VIL bidrage til, at flere studerende kan opleve tilhør, deltage meningsfuldt i uddannelsesfællesskaber og gennemføre videregående uddannelse på et mere lige grundlag. VIL skal være et samlande nationalt videnscenter, der styrker forbindelsen mellem viden, udvikling, organisatorisk forankring og praksis til gavn for studerende, undervisere og institutioner på tværs af den videregående uddannelsessektor.